

Eduquem

- **L'assetjament laboral a l'ensenyament** pàg 6
- **Divorci i síndrome d'alienació parental?** pàg 8
- **La professionalitat requereix actualització** pàg 9
- **Escola d'Hivern** pàg 10-11
- **EI TDHA ens planteja un repte** pàg 12

Curiositats famoses

Els monuments es poden visualitzar durant el dia o la nit, però molts indrets amb la il·luminació artificial formen un espectacle digne d'admiració.

En aquesta adreça d'internet podeu gaudir de molts dels espais més coneguts del món, tots ells amb il·luminació nocturna. "<http://curiosidades.com/lugares-famosos-de-noche/>"

“Si opines i col·labores, el projecte es teu.”

e-ditorial

Des de Plataforma Educa pretenem aconseguir dia a dia els objectius que ens vam traçar. En aquesta nova etapa, ens toca actualitzar l'estructura informàtica que ens ha de permetre ampliar els diferents camps d'ensenyament/aprenentatge que sabem que són necessaris per a desenvolupar la nostra societat.

Per això, plantegem els nous reptes, amb un portal de formació del professorat, amb una oferta que mica en mica, es va adaptant a les necessitats dels professionals de l'educació acompanyat d'un portal moodle de pràctiques, a on els professors poden desenvolupar activitats de formació que posteriorment desenvolupen amb els seus alumnes.

Tot just ara, comencem un nou projecte de formació molt ambiciós amb la intenció de compatibilitzar la formació tècnica que ha de tenir el professor, amb els coneixements pràctics que ha d'assolir un bon professional. Per això, oferim formació de caràcter professional, tant als professors com als alumnes que van cursar una FP o Batxillerat i desitgen renovar els seus coneixements tècnics per coneixements d'avantguarda.

Tots els que vulgueu donar suport i participar d'una forma activa en aquest treball col·laboratiu podeu adreçar-vos a e-eduquem@plataformaeduca.es.

També informar-vos que totes les persones que estiguen interessades en rebre informació de les activitats que realitza l'associació podeu deixar el vostre correu a: www.plataformaeduca.es = > [Vols Rebre informació?](#)

Animem a difondre aquest projecte per convertir-lo en una eina útil i de servei a la comunitat educativa.

ePlataforma duca

Passatemps cognitius

	8				5			
9	4	5						
3	1	6		2	4			
					1		4	7
							5	8
2		8				9	6	
	2	7	4			8		
	9	4		1	7	2		
1	6					4		

	8	1		3		5		9
		5				3	6	
7		6			8		2	
		4		7				
		2	3	4				
	6	3			2		4	5
2			7				3	4
3		7					8	
							5	7

	4						2	
2		9		5	4	8		
	7		2	6		3	1	
				8		4	3	
	5	3				1		
							6	8
1	8		7		6	9		
					8		4	
9	6				3	2		

	9		8	2	5			
	2	4	7	6		8	3	
		5	4			7		
2		8		7		6	5	
								9
			6			2		7
3	6				7		2	4
			2			3		
	4				6			

Index

Curiositats famoses.....	2
e-ditorial	3
Passatemps cognitius	4
e-eduquem	5
L'assetjament laboral a l'ensenyament	6
Divorci i síndrome d'alienació parental?.....	8
La professionalitat requereix actualització.....	9
Escola inclusiva	10
Currículum i innovació.....	10
Escola d'Hivern.....	11
Llengües.....	11
Millora personal i desenvolupament professional	11
Actualització professional	11
El TDAH ens planteja un repte.....	12
La diversitat lingüística en un centre educatiu de secundària.	13
Los de la AMPA	15
Practica i aprèn.....	17
Dichos populars.....	19

e-eduquem

Direcció: Plataforma Educa.

Editors: Plataforma Educa.

Disseny: Jordi Mascarell Morgado i Anna Bascu Basset

Estudi: Mascarell Comunicació

Redacció: Plataforma Educa

Col·laboradors:

e-eduquem@plataformaeduca.es

© e-eduquem

Depòsit Legal: B 9887-2013

ISSN: 2339-5524

L'assetjament laboral a l'ensenyament

Mantenir a un funcionari sense treball o ordenar-li tasques inútils serà considerat assetjament laboral. L'Administració quan es donen casos d'assetjament laboral; està demostrat que la persona assetjada, no és recolzada en cap moment i amb l'actuació de l'Administració es torna a atropellar a la víctima, la qual cosa pot ocasionar greus problemes psicològics i d'autoestima.

L'assetjament laboral s'està convertint en una de les majors xacres del segle XXI. El que una societat democràtica no permet pel seu afany de transparència, l'assetjament laboral comença a ser una eina més per aconseguir efectes que d'una altra forma no són possible.

Iñaki Piñuel, professor de Recursos Humans de la Universitat d'Alcalá i màxim expert espanyol en aquest i altres temes d'assetjament, ha participat en un estudi elaborat per la Universitat d'Alcalá d'Henares i publicat pel Col·legi de Psicòlegs, sobre el *mobbing* o assetjament en el treball.

Aquest estudi, elaborat amb una mostra de 4.600 empleats de tots els sectors, llança aquestes esgarrifoses xifres: el *mobbing* afecta a un 15% de les persones treballadores, no ens enganyem, un 15% equival a uns 2 milions de persones.

L'àmbit més afectat és el de les administracions públiques (22 %), seguit de les activitats socials i serveis personals, cura de la gent gran, guarderies, mitjans de comunicació i ONG (19%), i en el sector sanitari un (13 %).

Normalment, solen passar entre 14 i 18 mesos de mitjana fins que un empleat cau en el compte que està sent assetjat i les víctimes, no tenen un perfil determinat, però sí presenten un tret comú: s'han convertit en subjectes amenaçadors per a la persona o grup que els assetja.

Normalment solen ser treballadors "molt vàlids", que van perdent la seva autoestima i la il·lusió en les seves tasques i normalment l'afectat canvia la seva personalitat, es torna més hostil, amb tendència a malinterpretar les situacions.

No existeixen diferències estadístiques entre homes i dones, però moltes dones embarassades sofreixen 'mobbing maternal' durant la gestació, perquè serveixin com a exemple del que els pot ocórrer a altres empleades.

Però el més important és saber quan s'està a l'àmbit d'assetjament laboral, atès que no sempre les accions dels equips directius cap al claustre es poden considerar assetjament laboral.

Mantenir a un funcionari sense treball o ordenar-li tasques inútils serà considerat assetjament laboral. Igual que reprendre'l reiteradament davant d'altres persones, difondre rumors falsos sobre la seva professionalitat o vida privada i prendre represàlies si ha protestat per l'organització del treball. Així ho estableix una resolució del Ministeri de Política Territorial i Administració Pública que regula l'assetjament o *mobbing* en la funció pública i que va ser publicada en el Butlletí Oficial de l'Estat.

La resolució, signada per la secretària d'Estat de la Funció Pública, Consuelo Rumí, distingeix entre assetjament i violència psicològica i estableix un protocol detallat per actuar en cas de conflicte. Es considera assetjament, a més dels supòsits citats, "dictar ordres d'impossible compliment amb els mitjans que al treballador se li assignen". Per contra, no és assetjament "la modificació substancial de les condicions de treball sense causa i sense seguir el procediment legal", així com les "conductes despòtiques dirigides indiscriminadament a diversos treballadors", les "pressions per augmentar la jornada" i les "ofenses puntuals dirigides per diversos subjectes sense coordinació entre ells".

A la pàgina web Prevenció Docent es pot veure una àmplia informació sobre el que és "*mobbing* (fustigació psicològica en el treball)".

En aquesta mateixa web es pot observar com actua l'Administració quan es donen casos d'assetjament laboral; està demostrat que la persona assetjada, no és recolzada en cap moment i amb l'actuació de l'Administració es torna a atropellar a la víctima, la qual cosa pot ocasionar greus problemes psicològics i d'autoestima.

Tot això no es realitza perquè no existeix una llei que determini que s'ha de fer i com s'ha de sancionar a les persones assetjadores. La Constitució Espanyola reconeix com a drets fonamentals dels espanyols la dignitat de la persona, (article 10), així com la integritat física i moral sense que, en cap cas, puguin ser sotmesos a tortures ni a penes o tractes inhumans o degradants (article 15), i el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (article 18); i encomana al temps als poders públics, en l'article 40.2, el vetllar per la seguretat i higiene en el treball.

Un exemple real en el bloc <http://antoniolaiz.wordpress.com>, on es detalla i s'aporta documentació, de com un equip directiu d'una escola municipal d'art, situada al Raval, al costat de la Biblioteca Nacional de Catalunya, ha exercit de forma organitzada aquest presumpte assetjament laboral.

En la resolució de 5 de maig de 2011, de la Secretaria d'Estat per a la Funció Pública, s'aprova i publica l'Acord de 6 d'abril de 2011 de la Taula General de Negociació de l'Administració General de l'Estat sobre el Protocol d'actuació enfront de l'assetjament laboral en l'Administració General de l'Estat. Aquesta resolució està publicada en el BOE núm. 130, d'1 de juny de 2011, pàgines 53956 a 53969 (14 pàgs.) Primera disposició general, pel Ministeri de Política Territorial i Administració Pública.

En desenvolupament dels anteriors principis, en els primers mesos de l'any 2007 es van promulgar, entre unes altres, la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, en l'article 95, punt 2, es tipifica com a falta disciplinària de caràcter molt greu, l'assetjament laboral (article 95.2, lletra o). En l'article

96 es poden observar les sancions que es poden contemplar. http://administraciojusticia.gencat.cat/web/.content/documents/arxius/17_2007ebep.pdf.cat o <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-7788>. (cas)

L'inacceptable d'aquestes conductes ha estat igualment sancionat en la recent reforma del Codi Penal, a través de la Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, que assenyala, en el seu preàmbul XI, que «dins dels delictes de tortures i contra la integritat moral, s'incrimina la conducta d'assetjament laboral, entenent per tal la fustigació psicològica o hostil en el marc de qualsevol activitat laboral o funcional que humiliï al que ho sofreix, imposant situacions de greu ofensa a la dignitat».

Totes aquestes referències i iniciatives no fan sinó plantejar l'actualitat d'aquesta problemàtica, i recollir i traslladar a l'àmbit de la funció pública la necessitat de fer front a la mateixa. D'una banda, emfatitzant la no acceptabilitat de les conductes d'assetjament en el treball, i per un altre i de forma coherent, plantejant accions de prevenció i de sanció de les mateixes quan aquestes es produeixin.

A l'hora, aquestes accions de prevenció i de sanció es recolzen en dos àmbits normatius previs que tenen a veure, respectivament, amb el dret a l'ocupació efectiva, la no discriminació i el respecte a la intimitat i la consideració de la seva dignitat, als quals té dret tot treballador, segons recull el Reial decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, d'una banda, i per un altre, amb el dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball, establert per la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals.

Per concloure aquest article, es convida al lector a veure un exemple real publicat en el bloc <http://antoniolaiz.wordpress.com>, on es detalla i s'aporta documentació, de com un equip directiu d'una escola municipal d'art, situada al barri del Raval, al costat de la Biblioteca Nacional de Catalunya, ha exercit de forma organitzada aquest presumpte assetjament laboral, i com la administració competent, ha preferit mirar cap a un altre costat, traslladant d'escola a aquest professor funcionari. Acte que es va realitzar per burofax el dia 29 de juliol d'aquest any.

Antonio Laiz Triana

Divorci i síndrome d'alienació parental?

Una pregunta molt habitual en aquells matrimonis que es divorcien és: com afectarà això als nostres fills? Molts matrimonis amb fills decideixen separar-se i en conseqüència, pares i fills pateixen un període d'adaptació en el qual es succeeixen molts canvis. Aquests canvis impliquen conseqüències doloroses que afecten totes les àrees de la vida, personal, familiar, econòmica, social, etc. Aquestes conseqüències solen ser de llarga durada independentment de com hagi estat la vida en parella.

Més enllà de la separació com a parella, queda la figura del pare o de la mare, la qual mai ha de ser menyspreada.

Un dels primers canvis que es produeix en la llar familiar és l'abandonament de la casa familiar per part d'un dels progenitors, habitualment el pare. A vegades, resulta difícil pels fills entendre que un dels seus progenitors ja no viurà a casa i que, per tant, es veuran menys. En ocasions, el fill/a confon aquest fet amb la creença que aquest/a l'ha deixat d'estimar. No ha de ser així però, sí trobem casos en què el temps limitat que es passa amb els fills dona pas a una bona qualitat en el temps compartit en detriment d'unes pautes educatives adients. Això s'agreuja quan els fills han de conviure amb un pare o una mare que no sap afrontar els sentiments que el divorci ha deixat; ràbia, frustració, tristesa, confusió, culpa, inseguretat, irritabilitat...

Un dels símptomes més coneguts que sol aparèixer en fills de pares divorciats és l'anomenat "síndrome d'alienació parental (SAP)". Aquest ve donat quan un dels progenitors impedeix en tot el possible que l'altre progenitor vegi o convisqui amb els seus fills. Sol acompanyar-se d'expressions de menyspreu, desvalorització, mentides i/o insults cap a l'altre. Malmetre en contra d'un dels progenitors suposa una càrrega emocional molt negativa pels fills. En el SAP, el progenitor que malmet tracta d'estendre aquesta ràbia i aquests sentiments de rebuig respecte l'altre a la pròpia família i entorn més proper. El fet que aquest comportament vingui d'un progenitor acabarà influent de manera considerable i produint en els fills un efecte injustificat de rebuig i menyspreu cap a l'altre progenitor.

El SAP té unes conseqüències devastadores en els fills. Més enllà de la separació com a parella, queda la figura del pare o de la mare, la qual mai ha de ser menyspreada. Una de les necessitats vitals del fill/a en moment del divorci és sentir els seus pares a prop d'ell, tenir la certesa de que l'estimen, que li donen suport, que estaran quan els necessiti i, sobretot, que no deixaran d'educar-lo de manera positiva i constructiva. Les pautes educatives utilitzades amb un nen de pares divorciats han de ser les mateixes que amb un nen que tingui els pares junts. A més, és interessant que pare i mare es posin d'acord en aquestes pautes i que el fill no percebi mai disconformitat entre ambdós. Resulta difícil aïllar els sentiments de rancúnia i enuig cap a l'ex-parella és difícil però, una bona harmonia entre els membres de l'ex parella té molt beneficis a curt i a llarg termini.

Una pregunta que caldria fer-se és la següent: "Som encara una família?". La resposta ha de ser SÍ, doncs mare i pare han deixat de ser parella però, les seves funcions de "mare" i de "pare" no han canviat, els fills no han deixat d'existir.

L'actitud i la resposta donada davant del divorci és el que marcarà la diferència entre tenir confiança en que una vida millor és possible i viure trist i ancorat en el passat. Cal pair el divorci, *valorar les conseqüències i intentar adaptar-se el millor possible als canvis.*

Tot el procés del divorci i el període d'adaptació que el succeeix és un moment en que tant pares com fills se senten vulnerables i dèbils emocionalment i psicològicament. Cal recórrer a l'ajuda d'un especialista si sols no ens ensortim.

Laura Cerdán

La professionalitat requereix actualització

Davant de la gran importància que té l'actualització dels coneixements adquirits als estudis realitzats per poder oferir a la societat el que cada vegada demana, cal estar en constant actualització.

Intentar oferir espais d'actualització, adreçats de forma transversal a formadors, treballadors i estudiants, és un nou repte que des de Plataforma Educa volem començar a desenvolupar.

Per a impartir una formació d'avantguarda, ens van fer falta les col·laboracions de centres o institucions amb instal·lacions adequades i de qualitat, per oferir una formació tècnica que realment, estigui demanada a la societat.

Els primers àmbits que hem detectat que poden ser punters i sobre els quals volem començar a desenvolupar aquest projecte, són la robòtica i la comunicació. És per això, que considerem apropiat obrir unes primeres activitats formatives dirigides a donar suport en aquest dos àmbits i posteriorment desenvolupar altres aspectes.

Amb l'àmbit de la robòtica es va considerar apropiat dissenyar dues formacions amb diferents nivells, amb la idea de poder apro-

fundir tant a nivell teòric com a nivell pràctic.

Un altre aspecte lligat amb el tema de la robòtica i que ofereix moltes possibilitats de desenvolupament en treballs de 3D, és la impressió i mecanització de peces de difícil disseny i posterior construcció.

A l'àmbit de la comunicació i mantenint pel que fa els criteris d'actualització, cal treballar tot el que estigui relacionat amb les pàgines web's dinàmiques, suportades amb bases de dades que permet treballar a la xarxa amb un sense fi de possibilitats.

Un altre aspecte que considerem que és molt important dins de l'àmbit de la comunicació, són les aplicacions per a mòbils, per això es planteja una formació amb dos nivells que han de permetre desenvolupar aplicacions per a Android.

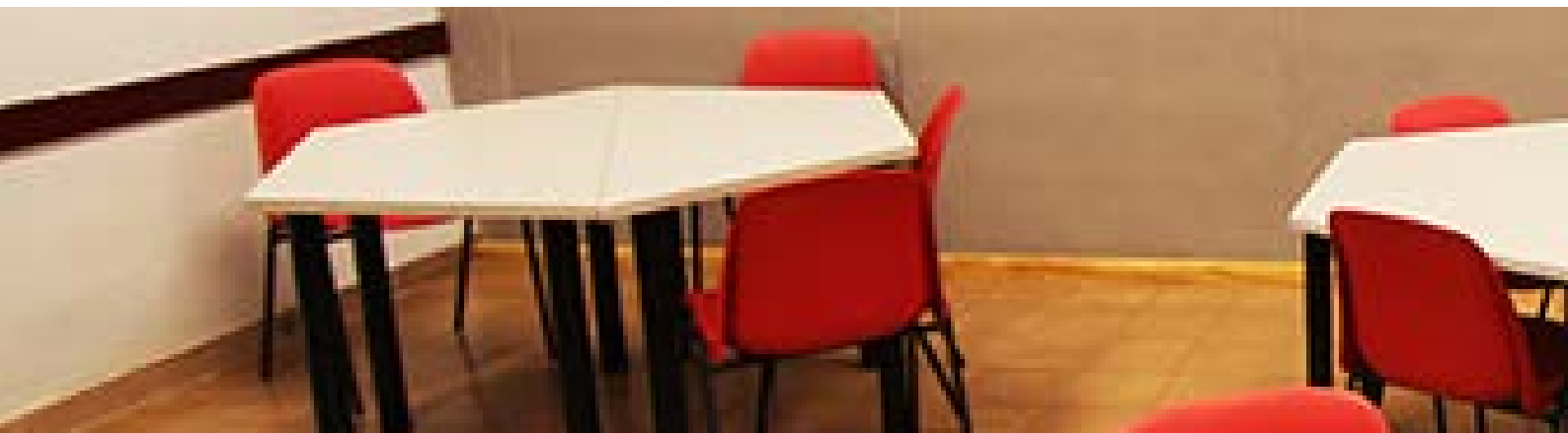
Per últim, es va considerar tenint en compte els aspectes anteriors, per poder funcionar correctament, cal disposar d'unes instal·lacions de diferents tipus, actualment és la fibra òptica la que requereix d'una especial atenció, a causa de la gran implementació que s'està donant a les nostres ciutats i la deficitària formació que s'imparteix per a la seva instal·lació.

Amb aquesta idea es va comptar amb l'Institut Anna Gironella de Mundet, el qual disposa d'unes instal·lacions privilegiades, amb la tecnologia adient i on s'imparteixin alguns dels aspectes comentats anteriorment.

Per a poder veure els espais i l'accés al centre us recomanem que visiteu la seva web del centre <http://agmundet.es>.

Plataforma Educa

Escola

Inici dels cursos 23 de febrer del 2015
Finalització dels cursos, 26 d'abril del 2015.

Aquesta formació disposa del reconeixement del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per a docents i es fa totalment online.

Matrícula Escola d'Hivern:
Inici: 1 de gener del 2015
Final: 18 de febrer del 2015

>> PREINSCRIPCIÓ

<http://www.plataformaeduca.es>

Escola inclusiva

- L'adolescència i l'etapa escolar
- Conflicte i mediació escolar
- Orientacions al professorat d'educació infantil (0-6 ANYS) sobre infants amb NEE (necessitats educatives especials)
- Organització d'un acte festiu al centre: pautes, idees i recursos creatius per al seu èxit
- Bullying: detecció, eines i recursos
- L'alumne amb TDA-H
- Autisme i síndrome d'Asperger
- Estratègies per l'alumnat amb dislèxia i/o TDAH
- Trastorns de la parla i el llenguatge
- Tinc un alumne amb Síndrome de Tourette a l'aula
- Educació Emocional

Currículum i innovació

- Presentacions multimèdia, didàctica i metodologia
- Eines d'internet per a l'aula
- El blog com eina col·laborativa
- L'Scratch com a recurs didàctic a l'aula
- Dissenyar la revista escolar amb criteris professionals

Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC-TAC)

- Autocad 2D avançat
- Introducció a l'Autocad 3D
- Aprofundiment amb Autocad 3D
- Seguretat informàtica als centres II (Hacking ètic II)
- Disseny i administració d'una web amb Joomla 3.0
- Treballem amb el moodle 2.4 a l'aula
- Tractament d'imatge i vídeo online

d'Hivern

La formació que presenta Plataforma Educa per aquesta Escola d'Hivern treballa aspectes relacionats amb

- Escola inclusiva
- Currículum i innovació
- Tecnologies de la informació i la comunicació
- Llengües
- Millora personal i desenvolupament professional
- Actualització professional

Llengües

- Coneixements superiors de llengua catalana (I)
- Coneixements superiors de llengua catalana (II)
- Internet resources in the Primary classroom
- Internet resources: Improve your English in the classroom
- Internet resources: Improve your English in the classroom through songs
- Learn English through the media
- Les competències bàsiques en les diferents àrees d'aprenentatge. El treball competencial a l'aula

Millora personal i desenvolupament professional

- Androgogia aplicada: tècniques avançades per a la formació
- Habilitats d'influència directiva
- L'estil del professor-coach
- L'estil del professor-coach (II)
- Iniciació al Sketchup 3D
- Com canalitzar les emocions negatives
- Construir Emocions Positives
- Educació vocal
- Nocions bàsiques de nutrició per educació infantil i primària

Actualització professional

- Expert fusió fibra òptica (semipresencial)
- Introducció a la robòtica (semipresencial)
- Introducció a la impressió 3D (semipresencial)
- Introducció al desenvolupament de web's dinàmiques (semipresencial)
- Introducció a la programació d'aplicacions Android (semipresencial)

El TDAH ens planteja un repte...

El nostre repte per atendre aquesta diversitat d'alumnat és satisfer les necessitats educatives específiques que presenten i proporcionar una igualtat de condicions per assolir les competències bàsiques del currículum establert.

A l'actualitat és fa patent un sobrediagnòstic del Trastorn per Dèficit d'Atenció amb o sense Hiperactivitat (TDAH). Des de que es coneix aquest trastorn s'ha evolucionat molt. S'ha passat d'haver pocs nens amb aquesta etiqueta diagnòstica a haver aquest allau de nens amb TDAH.

Aquestes sigles defineixen un trastorn que pot comportar un dèficit significatiu de l'atenció i conductes impulsives i disruptives, però és cert, que no tots els nens que presenten aquestes característiques compleixen el perfil d'un nen amb aquest diagnòstic.

Des d'ensenyament, la nostra visió com a mestres i professors no és tant prioritària l'etiqueta que els defineix, és a dir si té diagnòstic o no, sinó detectar aquestes dificultats i poder-les atendre adequadament a l'aula.

Ens trobem, que cada vegada més, hi ha alumnes amb un baix rendiment escolar i baix nivell d'aprenentatge per manca d'atenció, concentració, memòria i organització. Si bé el TDAH és una categoria àmplia que cobreix diferents elements d'atenció, hiperactivitat i impulsivitat pot revelar-se de diferents maneres en diferents persones.

Aquest alumnat, a més a més, mostra un dèficit per controlar la conducta, per seguir les normes establertes i en conseqüència, pot sentir-se rebutjat pels companys de classe i tenir un sentiment d'impotència, incomprensió i confusió al no poder controlar aquestes conductes. Podem trobar-nos amb alumnes que no saben perquè els hi passa allò, que no tenen mai temps d'acabar les coses, no saben com organitzar-se i tenen un sentiment de frustració que fa que baixi la seva autoestima.

El Departament d'Ensenyament enguany ha elaborat una guia sobre el TDAH pel professorat que ens ofereix recursos, eines i propostes d'intervenció per adequar escolarment als alumnes amb aquest trastorn.

Des de l'atenció psicopedagògica és prioritari adaptar els procediments abans que adaptar els continguts del curs. El nostre repte per atendre aquesta diversitat d'alumnat és satisfer les necessitats educatives específiques que presenten i proporcionar una igualtat de condicions per assolir les competències bàsiques del currículum establert.

*Eva palacios
Cinta Larrotcha*

La diversitat lingüística en un centre educatiu de secundària.

En general a Catalunya, però especialment a Mataró, l'escola pública ha portat la major part del pes de la incorporació al sistema educatiu de l'alumnat de nacionalitat estrangera.

Ens trobem davant d'un de treball de recerca de batxillerat molt interessant, ja que, a l'hora de tractar el tema de la gestió de la diversitat lingüística, ha partit tant del microcosmos de l'Institut com de la ciutat on es troba situat, Mataró. Per tant, pensem que és una proposta transferible a altres centres educatius del país.

El plantejament inicial del treball era veure com està present al centre educatiu aquesta diversitat i aportar, quan era possible, alguns suggeriments de com gestionar-la.

L'autor del treball de recerca, a més, partia de tres hipòtesis. La primera era que la diversitat de l'alumnat (en aquest cas referida a la procedència estatal, és a dir, la immigració) estava força mal repartida entre els centres educatius de la ciutat de Mataró (i Mataró, per la seva mida i situació, segurament era un reflex del conjunt del territori) i que, especialment, l'escola de titularitat privada, però mantinguda amb fons públics (cal no oblidar-ho!), no assumia, en general, el repte que ha significat l'arribada massiva d'alumnat de nacionalitat estrangera durant la primera dècada del segle XXI.

L'altra hipòtesi de la qual es partia era que moltes de les llengües parlades al nostre territori són "amagades" pels propis parlants (casos com el de l'amazic, el quítxua, el panjabi, l'aimara, el xinès wu...) perquè les situacions de repressió lingüística que han viscut al seu territori d'origen fa que faci vergonya dir quina és la llengua familiar real (segurament, en molts casos, els pares d'aquests parlants, en emigrar, havien abandonat la llengua).

Finalment, la tercera hipòtesi era que, en general, no se sap aprofitar, com a societat, aquesta diversitat lingüística i que, també en general, no se sap (o no es vol) fer del cata-

là la llengua comuna de tota la població del nostre territori, ja que aquest rol, en molts contextos, el fa el castellà perquè la majoria de catalanoparlants i de no catalanoparlants es dirigeixen exclusivament en castellà a les persones novingudes (encara que estiguin aprenent la nostra llengua als centres educatius o als centres per a adults).

Les conclusions del treball confirmen, en gran mesura, les tres hipòtesis plantejades:

- En general a Catalunya, però especialment a Mataró, l'escola pública ha portat la major part del pes de la incorporació al sistema educatiu de l'alumnat de nacionalitat estrangera.
- Si no es treballa pel repartiment equitatiu de l'alumnat amb necessitats educatives específiques (en aquest cas lingüístiques en l'etapa d'acollida), hi ha un seriós perill de guetització, afavorit, en el cas de Mataró, per una segregació urbanística evident. En el treball es destaca, però, que aquest repartiment equitatiu no és una tasca fàcil per motius molt diversos i complexos.
- L'alumnat de nacionalitat estrangera representava quasi un 20% de l'alumnat de l'Institut Damià Campeny (un de cada cinc alumnes), bastant per sobre de la mitjana de Mataró, de la comarca del Maresme i de Catalunya.
- A l'Institut es parlaven unes 25 llengües, per tant, era un centre amb una forta diversitat lingüística, una forta riquesa lingüística, malgrat que la major part del professorat no n'era conscient.
- El centre educatiu hauria de saber aprofitar aquesta riquesa en les seves activitats tant curriculars com no curriculars.

- El treball també destacava que, en una realitat tan multilingüe com la nostra, era del tot necessari reforçar el paper del català com a llengua del sistema educatiu: com a llengua de cohesió social que permetés donar a tot

amagada per les estructures estatals

- La poca consciència lingüística dels parlants de llengües no reconegudes estatalment, que farà que, a vegades, no s'autoidentifiquin com a membres d'una comunitat lingüística determinada. És el cas de molts amazics, xinesos wu, quítxues, panjabis...

- La possibilitat que bona part d'aquest alumnat, el que provingui de contextos multilingües, tingui més d'una llengua familiar. Si agafem, per exemple, un alumne del Marroc, pot ser que parli una variant de l'amazic, que parli àrab dialectal del Magreb, que sàpiga àrab estàndard, que entengui l'àrab egipci (per les sèries de televisió) i que, si ha estat ben escolaritzat, tingui coneixement de francès... I no cal dir en el cas d'alumnat procedent de contextos altament multilingües com seria l'Àfrica Subsahariana.

- La diversitat de noms que pot tenir una mateixa llengua.

- Cal tenir en compte que, a voltes, hi ha hagut processos d'abandonament de la llengua d'origen.

Pere Mayans

A l'Institut es parlaven unes 25 llengües, per tant, era un centre amb una forta diversitat lingüística, una forta riquesa lingüística, malgrat que la major part del professorat no n'era conscient.

l'alumnat les mateixes oportunitats.

- En l'àmbit curricular, i per al conjunt de l'alumnat, es podrien aprofitar molts dels recursos que s'estan generant per treballar la diversitat tant des de les administracions (Departament d'Ensenyament, Casa de les Llengües) com des de les Universitats (grup GELA) com des de la societat civil (CIE-MEN).

- Caldria que tot el professorat (i també l'alumnat, mitjançant les hores de tutoria) conegués la biografia lingüística dels nous vinguts que es van incorporant a l'Institut, la qual cosa permetria conèixer companys realment poliglotes i fer una educació realment intercultural. Per això caldria tenir en compte:

- La diversitat lingüística que, a voltes, queda

Los de la AMPA

AMPA es el conjunto de todos los padres y madres del colegio. Pero como somos muchos, se necesita un grupo más pequeño de gente que decida y organice las cosas.

Os voy a explicar una conversación que escuché mientras estaba yo, tranquilamente sentada en uno de los parques de este barrio.

A mi lado, había una pareja con su hijo, que no tendría más de 8 años. Intuyo que por la conversación que tenían, el niño asistía a una de las escuelas de aquí.

La pareja estaba hablando de una salida que la AMPA de su cole había organizado. Por el tono de la conversación, parecían muy entusiasmados.

El niño, parecía no escuchar pero resultó que estaba muy atento a lo que sus padres decían.

De repente el niño pregunta:

- Mamá, ¿eres tú la que has organizado la excursión de padres?

La madre, mientras cogía una toallita húmeda para limpiarle los chorretones del helado de chocolate que el niño se estaba comiendo, le respondió muy tranquilamente:

- No, Pablo, Yo sola no. La hemos organizado los de la AMPA

Pablo, revolviendo una bolsa en busca de su balón, volvió al ataque con sus preguntas:

- ¿Y quién es la AMPA?

La madre suspiró, porque era la 5ª vez que explicaba en esa semana qué era un AMPA. Pensó en qué palabras utilizar para que el niño entendiera rápidamente lo que le quería explicar.

- Mira Pablo, AMPA es el conjunto de todos los padres y madres del colegio. Pero como somos muchos, se necesita un grupo más pequeño de gente que decida y organice las cosas.

El niño, que ya había encontrado el balón, se limitó a decir:

- Si, pero ¿por qué tienes que ser tú la que

trabaje en la AMPA y no la madre de David?

- No sé Pablo, porque la madre de David tiene a la bebé, que es muy chiquitita y tiene más trabajo.

Pablo no pareció muy convencido de lo que su madre le decía. Volvió a rebuscar en el bolso de su madre. Esta vez en busca de una botella de agua. Antes de que dijera nada, el padre que hasta ahora, no había participado en la conversación, dijo:

-Pablo, hay muchas maneras de ayudar en la AMPA. Tú sabes, que ahora tendremos que comprar los libros del curso que viene, las batas, ropa deportiva, apuntarte a alguna actividad, ayudar a organizar la fiesta de final de curso, el Carnaval,...

Eso ya es colaborar con la AMPA.

-Y -añadió- Pero a veces, los padres de mis amigos se enfadan con vosotros.

-Eso es verdad- Le contestó el padre- Tienes que pensar, que las críticas nos ayudan a mejorar. Es cierto que nos gustaría que no se enfadaran tanto y nos ayudaran a pensar cómo hacer mejor las cosas, pero eso ya lo aprenderemos con el tiempo.

Y cuando empieces la ESO, formaremos parte de la AMPA del Instituto.

Esta vez, Pablo, con la botella de agua en la mano y jugueteando con el balón entre los pies, preguntó:

- ¿Y por qué lo hacéis?

Los padres se miraron y sonrieron. Esta vez, contestaron a la vez:

- Por ti.

La madre se dio cuenta que el niño quedó muy extrañado de la respuesta y se la amplió:

- Pablo, cariño, todo lo que organizamos lo hacemos por ti. Queremos saber lo que ha-

ces en el colegio, cómo trabajan y quién son tus profesores, qué amigos tienes, qué tipos de cosas harás cuando vayas a otros cursos. Queremos que tengas fiesta de Carnaval, de fin de curso, que vayas de colonias, que haya actividades extraescolares para escoger la más adecuada para ti y sobre todo, porque de esta manera, aprendemos todos juntos, tanto profes como padres a educaros mejor. Sabemos que pasamos tiempo en el colegio y que piensas que no vale la pena, pero seguro que en unos años, entenderás que ha sido lo mejor para ti. ¿A qué te gusta que hagamos cosas juntos con las familias del cole?

Esta vez, el niño no contestó. Asintió mucho rato con la cabeza con una gran sonrisa y se quedó sin habla. Incluso, dejó de jugar con el balón. Dejó la botella de agua en el bolso de su madre. Le miré, y parecía emocionado. Por sacar un tema como cualquier otro le pregunté:

- ¿Qué tal, cómo te va el cole?

- Bien.- contestó. Ahora he empezado a multiplicar.

- Muy bien- le dije. Tienes que aprender mucho porque ¿Qué quieres ser de mayor?

El niño miró a sus padres que seguían hablando de sus cosas como si nada.

Volvió a coger el balón para ir a jugar. Mientras se alejaba, muy orgulloso y convencido me contestó:

- VOY A SER FUTBOLISTA FAMOSO Y DE LA AMPA!

AMPA INS Europa

Practica i aprèn

La idea d'elaborar aquesta web interactiva en la que l'alumnat pot repassar els exercicis treballats a l'aula va sorgir a partir de la meua experiència en les classes de matemàtiques a secundària i la necessitat d'atenció més individualitzada cap al l'alumnat.

En les unitats de l'assignatura dels nombres naturals, nombres enters i introducció a l'àlgebra, demanava a l'alumnat activitats de resolució ràpida i el recurs que més utilitzava era la seva resolució a la pissarra o bé una resposta oral.

diat, amb els nombres generats de manera aleatòria, el que fa que cadascun/a tingui al seu ordinador una activitat diferent a la de l'ordinador del costat, d'aquesta manera es detecta ràpidament les possibles mancances que l'alumnat pugui presentar a l'hora de resoldre els exercicis. No es pretén substituir l'activitat a l'aula sinó complementar-la amb les activitats de l'ordinador. Trobo important reiterar que es tracta d'activitats per a reforçar o consolidar aprenentatges. També, a algunes d'elles es permet la possibilitat d'imprimir un document pdf amb els nombres dels exercicis generats a l'atzar.

Una de les claus més eficients d'aquesta metodologia és la immediatesa en la correcció dels exercicis ja que en totes les activitats l'ordinador comprova les respostes advertint de les incorrectes i donant l'oportunitat a l'alumnat a corregir les seves errades.

Una de les claus més eficients d'aquesta metodologia és la immediatesa en la correcció dels exercicis ja que en totes les activitats l'ordinador comprova les respostes advertint de les incorrectes i donant l'oportunitat a l'alumnat a corregir les seves errades.

Els nivells d'aplicació més adient de les activitats de la web són, l'últim cicle de primària i el primer cicle de l'ESO. La diferència metodològica que us plantejo mitjançant les activitats de la web, és que aquesta treballa amb l'alumnat uns exercicis de càlcul im-

En general comptabilitzen el nombre d'encerts i d'errades, de forma que permet al professorat, per exemple, plantejar al seu alumnat que facin l'activitat fins a arribar a un nombre determinat d'encerts o bé comptabilitzar el nombre d'encerts en un temps fixat.

Permet al professorat, per exemple, plantejar al seu alumnat que facin l'activitat fins a arribar a un nombre determinat d'encerts o bé comptabilitzar el nombre d'encerts en un temps fitxat.

A continuació faig una descripció de les activitats:

• De Nombres naturals i Nombres enters:

o Tot tipus d'exercicis amb les 4 operacions bàsiques, tant d'escriure els resultats com de completar les operacions i resultats plantejats. En algunes d'aquestes activitats és possible imprimir un full en format pdf amb exercicis triats a l'atzar.

o Càlcul d'operacions combinades amb naturals i amb enters (en aquesta activitat l'ordinador tria a l'atzar una operació combinada de una llista de vint).

o Donar la resposta a problemes aritmètics classificats per nivell de dificultat (en aquest cas l'ordinador tria a l'atzar un problema d'una llista de vint).

• D'iniciació a l'àlgebra:

o Activitats de traducció d'enunciats al llenguatge algebraic.

o Escriure el valor de la incògnita en la resolució d'equacions senzilles de primer grau.

o En aquestes activitats l'ordinador tria una a l'atzar d'una llista de vint.

• D'entreteniment matemàtic:

o Més productes (ordena els quatre nombres per tal de que la operació sigui correcta) i Master mind (ordena els tres nombres fins a aconseguir la xifra que ha triat l'ordinador) i encreuats numèrics.

La web es completa amb:

• Activitats de ciències naturals:

o Càlcul de la massa d'un objecte amb una balança de platets, càlcul del volum d'un cos irregular amb una proveta.

o Activitats de canvi d'unitats de longitud, àrea, volum i capacitat. En aquestes activitats es dona la possibilitat d'imprimir un full en format pdf amb els exercicis triats de manera aleatòria.

o Passa paraula amb paraules d'un tema de ciències.

• Activitats de llengua:

o Jeroglífics en català i el joc del forcat en català i en castellà.

Espero que us resulti d'utilitat i us sembli una bona eina per treballar amb el vostre alumnat.

Jose Morales

Dichos populares

Un dicho o frase hecha es un conjunto de palabras que se da al expresar algo que no coincide con el sentido literal de las mismas.

Dormirse en los Laureles

En Roma, cuando se coronaba a un general, pretor o cònsul tras una victoria se le festejaba un Triunfo. Como símbolo de gloria se le colocaban guirnaldas de laureles. Sin embargo, éstos debían agachar levemente su cabeza, por lo que daba la impresión de estar des-cansando sobre los laureles de la gloria.

Para el lado de los tomates

La planta de tomates es un vegetal muy problemático para los horticultores. Esta suele contaminarse con todo tipo de hongos y parásitos que, si no son tratados a tiempo, no sólo matan a los tomatales sino que además al resto de las plantas sembradas. Razón suficiente para que los horticultores las planten bien alejadas del resto de las plantas. Es por esto que decir “se fue para el lado de los tomates” significa algo así como decir que se fue muy lejos del significado real.

Salvarse por un pelo

¿Creían que era porque un pelo es algo muy fino, y de allí venía el dicho? Este dicho viene porque en la antigüedad los marineros cuando caían al agua generalmente eran agarrados y subidos de los pelos. Por esta razón solían dejarse el cabello lo más largo posible, el cual, al hundirse el cuerpo, quedaba flotando y era un excelente punto de agarre.

Me lo contó un pajarito

En Grecia y Roma, sobretodo en la última, se creía que los pájaros, al ser dueños del vuelo, poseían características magnificas de percepción. Como con el tiempo comenzaron a ver que ante una tormenta severa las aves eran las primeras en evacuar la región, los romanos, las designaron como portadoras del saber futuro. De hecho el rito de los Augurios, donde se intentaba predecir el futuro, se basaba en observar el volar de los pájaros -al igual que lo hicieron Rómulo y Remo esperando ver 12 pájaros para fundar Roma-. De Aquí viene que el dicho “me lo contó un pa-

jarito” signifique que nos enteramos de algo “misteriosamente”.

Tirar la casa por la ventana

En el siglo 19, cuando alguien ganaba la Lotería Nacional de España se estilaba a que los amigos y familiares del afortunado fueran a su casa y, literalmente, arrojaran todas sus posesiones por la ventana. Esto en señal de la nueva vida de dicha persona.

Por h o por b

Esta es realmente simple, y así y todo, no me la hubiera imaginado nunca. Las letras h y b son las que más problemas traen a los niños durante su etapa escolar. Es muy normal que siempre, al escribir un dictado de la maestra, los chicos fallen en las palabras que llevan una h o una b. Por esta razón decir “por h o por b” significa haber errado por tal o cual cosa, sin querer dar muchas explicaciones.

No saber ni J

La J es una letra que viene del idioma Hebreo. Como en su forma escrita la J -que es la letra más chica de todas- forma parte de la estructura escrita del resto de las letras, “No saber ni J” significa no saber nada.

Marcharse a la Francesa

Haciendo porte de histórica mala educación, en Francia, durante el siglo XVIII se comenzó a estilar marcharse de una reunión o de la mesa sin saludar, ni siquiera hacer el menor gesto de cortesía. Con el tiempo esta práctica se generalizó tanto que marcharse saludando comenzó, irónicamente, a convertirse en algo señal de mala educación.

**ePlataforma
duca**

<http://www.plataformaeduca.es/>